

Podzakonski akti iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja donelo je Pravilnik o načinu i postupku procene rizika na radnom mestu i u radnoj sredini („Sl. glasnik RS“ broj 76/2024, u daljem tekstu: „Pravilnik o proceni rizika“) kojim se definišu obaveze za poslodavce u oblasti procene rizika na radnom mestu, kao i način i postupak procene rizika.

Pravilnik o proceni rizika donet je na osnovu Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu ("Sl. glasnik RS", br. 35/2023, u daljem tekstu „Zakon o BZR“) kojim je predviđena dužnost poslodavca da prilikom organizovanja rada i radnog procesa obezbedi preventivne mere radi zaštite života i zdravlja na radu, kako bi se smanjio rizik od povređivanja i nastanka štete. U tom smislu, svi poslodavci su dužni da akt o proceni rizika, usklađen sa odredbama Pravilnika, donesu **najkasnije do 28. aprila 2025. godine.**

Svaki poslodavac je prema članu 16. Zakon o BZR dužan da donese akt o proceni rizika u pisanoj formi, i to za sva radna mesta u radnoj sredini, i da utvrdi način, mere i rokove za otklanjanje ili smanjenje rizika na najmanju moguću meru. Akt o proceni rizika je obavezan dokument za sva pravna lica, bez obzira na broj zaposlenih.

Procena rizika na radnom mestu i u radnoj sredini obuhvata sledeće korake:

- 1) Opšte podatke o poslodavcu;
- 2) Opis tehnološkog i radnog procesa, sredstava za rad (njihovo

- grupisanje, spisak opreme za rad i spisak lične zaštitne opreme);
- 3) Prikupljanje podataka i snimanje organizacije rada (uvid u akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, i druge dokumentacije, pa zatim utvrđene organizacije rada sa faktičkim stanjem kod poslodavca);
- 4) Prepoznavanje i utvrđivanje (grupisanje) opasnosti i štetnosti na radnom mestu i u radnoj sredini;
- 5) Procenjivanje rizika u odnosu na opasnosti i štetnosti;
- 6) Utvrđivanje načina i mera za otklanjanje, sprečavanje ili smanjenje rizika;
- 7) Zaključak
- 8) Izmene i dopune akta o proceni rizika (u tačno određenim slučajevima, koje se vrše nakon sprovedene analize povrede na radu ili na osnovu naložene mere inspektor rada).

Postupak za procenu rizika pokreće poslodavac, donošenjem odluke o pokretanju postupka procene rizika, kojom istovremeno određuje jedno ili više lica za sprovođenje postupka procene rizika (u daljem tekstu: „**stručno lice**“). Stručno lice sastavlja plan sprovođenja postupka procene rizika sa tačno definisanom sadržinom, koji poslodavac odobrava. Stručno lice može biti:

- poslodavac (koji mora da ima položen odgovarajući stručni ispit),
- zaposleni kod poslodavca/pravnog lica/preduzetnika sa odgovarajućom licencom, za obavljanje poslova savetnika,

odnosno saradnika za bezbednost i zdravlje na radu.

Pored Pravilnika o proceni rizika, usvojena su još dva Pravilnika u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu:

1. Pravilnik o načinu izdavanja, obnavljanja ili oduzimanja licenci za obavljanje poslova u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu (u daljem tekstu: „Pravilnik o licencama“).

Pravilnik o licencama jasno razdvaja licence i u skladu sa tim ko o njima odlučuje, pa se tako:

- Zahtev za izdavanje ili produžavanje roka važenja licence, sa tačno definisanom sadržinom i prapatnom dokumentacijom, podnosi Ministarstvu rada-Inspektoratu za rad za licence: 1) savetnika, odnosno saradnika za bezbednost i zdravlje na radu; 2) koordinatora u fazi izrade projekta i koordinatora u fazi izvođenja radova za bezbednost i zdravlje na radu.
- Zahtev za izdavanje licence podnosi se Upravi za bezbednost i zdravlje na radu za: 1) odgovorno lice (za pregled i proveru opreme za rad, pregled i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija i za ispitivanje uslova radne sredine), 2) pravno lice ili preduzetnika za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu i 3) pravno lice (za obavljanje poslova pregleda i provere opreme za rad, pregleda i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija i za ispitivanje uslova radne sredine).

2. Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu i poslova odgovornog lica (u daljem tekstu: „Pravilnik o polaganju stručnog ispita“).

Prema novom Pravilniku o polaganju stručnog ispita, stručni ispit polažu: 1) lica koja se osposobljavaju za obavljanje poslova savetnika, odnosno saradnika za bezbednost i zdravlje na radu i poslodavca koji sam obavlja poslove bezbednosti i zdravlja na radu; 2) lica koja se osposobljavaju za obavljanje poslova pregleda i provere opreme za rad, pregleda i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija i za ispitivanje uslova radne sredine.

Za sve dodatne konsultacije ili pravnu pomoć, možete se obratiti timu Tasić & Partneri putem maila na office@tasiclaw.com ili putem telefona na +381116302233.